

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. oktoober 2022
(OR. en)

11709/22

LIMITE

CORLX 728
CFSP/PESC 1053
RELEX 1073
COARM 153
CODUN 32
CONUN 179

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, millega toetatakse väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitlevat ÜRO tegevuskava

---

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/...,

...

millega toetatakse väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitlevat ÜRO tegevuskava

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 20. juulil 2001 võtsid väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide vastu võitlemist käsitlenud ÜRO konverentsile kokku tulnud riigid vastu väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava (edaspidi „ÜRO tegevuskava“). 8. detsembril 2005 võttis ÜRO Peaassamblee vastu riikidel ebaseaduslike väike- ja kergrelvade õigeaegset ja usaldusväärset tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldava rahvusvahelise vahendi (edaspidi „päritolu kindlakstegemist käsitlev rahvusvaheline vahend“). Mõlemas nimetatud rahvusvahelises dokumendis märgitakse, et riigid teevad vajaduse korral koostööd ÜROga, et toetada nende tulemuslikku rakendamist.
- (2) Nõukogu võttis 12. juulil 2002 vastu ühismeetme 2002/589/ÜVJP,¹ mis käsitleb väike- ja kergrelvade destabiliseeriva hankimise ja leviku vastast võitlust.
- (3) Euroopa Ülemkogu võttis 16. detsembril 2005 vastu väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastase võitluse ELi strateegia. Kõnealusel strateegias märgitakse, et ÜRO tegevuskava toetamine on esmatähis tegevus rahvusvahelisel tasandil, ning kutsutakse üles võtma vastu väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona päritolu kindlakstegemist ja märgistamist käsitlev õiguslikult siduv rahvusvaheline vahend.

---

¹ Nõukogu 12. juuli 2002. aasta ühismeetme 2002/589/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu osalemist väike- ja kergrelvade destabiliseeriva hankimise ja leviku vastases võitluses ja millega tunnistatakse kehtetuks ühismeetme 1999/34/ÜVJP (EÜT L 191, 19.7.2002, lk 1).

- (4) Pärast päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendi vastuvõtmist toetas liit selle täielikku rakendamist nõukogu ühismeetme 2008/113/ÜVJP¹ vastuvõtmise ja rakendamisega. Nõukogu andis ühismeetme rakendamisele positiivse hinnangu.
- (5) Nõukogu võttis 18. juulil 2011 vastu otsuse 2011/428/ÜVJP,² millega toetati 2012. aastal peetud teist ÜRO konverentsi ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamiseks.
- (6) Kestliku arengu tegevuskavas 2030, mis algatati 25.–27. septembril 2015, kinnitatakse, et võitlus väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse vastu on vajalik paljude kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas rahu, õigluse ja tugevate institutsioonide, vaesuse vähendamise, majanduskasvu, tervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse ning turvaliste linnadega seotud eesmärkide saavutamiseks. Seega on kõik riigid võtnud kestliku arengu eesmärgi nr 16.4 raames endale kohustuse oluliselt vähendada ebaseaduslikke raha- ja relvavooge.

---

¹ Nõukogu 12. veebruari 2008. aasta ühismeetme 2008/113/ÜVJP riikidel ebaseaduslike väike- ja kergrelvade õigeaegset ja usaldusväärset tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldava rahvusvahelise vahendi toetamiseks ELi strateegia (väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks) raames (ELT L 40, 14.2.2008, lk 16).

² Nõukogu 18. juuli 2011. aasta otsus 2011/428/ÜVJP, millega toetatakse ÜRO desarmeerimisbüroo tegevusi, mille eesmärk on rakendada väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitlevat ÜRO tegevuskava (ELT L 188, 19.7.2011, lk 37).

- (7) Nõukogu võttis 3. aprillil 2017 vastu otsuse 2017/633/ÜVJP,¹ millega toetati 2018. aastal peetud kolmandat ÜRO konverentsi ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamiseks. 30. juunil 2018 võeti kolmandal läbivaatamiskonverentsil vastu lõppdokument, milles riigid uuendasid oma kohustust ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade kõrvalesuunamist. Riigid kinnitasid oma valmisolekut teha rahvusvahelist koostööd ja tugevdada piirkondlikku koostööd parema koordineerimise, konsulteerimise, teabevahetuse ja operatiivkoostöö kaudu, kaasates asjaomased piirkondlikud ja allpiirkondlikud organisatsioonid ning samuti õiguskaitse-, piirikontrolli- ning ekspordi- ja impordilitsentse väljastavad asutused.
- (8) ÜRO peasekretär kutsus 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Securing our Common Future“ („Meie ühise tuleviku kindlustamine“) üles tegelema tavarelvade liigse hankimise ja ebaseadusliku kaubanduse probleemiga ning toetama riigi tasandil võetud lähenemisviise väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona suhtes, mida peetakse peamiseks relvavägivalla ja -konfliktide võimaldajaks.

---

¹ Nõukogu 3. aprilli 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/633, millega toetatakse väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitlevat ÜRO tegevuskava (ELT L 90, 4.4.2017, lk 12).

- (9) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“), milles on esitatud suunised seoses liidu tegevusega väike- ja kergrelvade valdkonnas. ELi väike- ja kergrelvade strateegias nähakse ÜRO tegevuskava kui ebaseaduslikest väike- ja kergrelvadest tuleneva ohu vastu võitlemise ülemaailmset raamistikku ning toetatakse selle täielikku ja tulemuslikku rakendamist riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil.
- (10) 17. detsembril 2018 võttis nõukogu vastu otsuse 2018/2011/ÜVJP¹. ELi väike- ja kergrelvade strateegias märgitakse, et liit võtab relvavägivalla vastu võitlemisega ning üldiselt väike- ja kergrelvade kontrolliga seotud uute projektide väljatöötamisel ning selles vallas heade tavade jagamisel süstemaatiliselt arvesse soolisi aspekte.
- (11) 2022. aastal peetud riikide kaheksanda iga kahe aasta järel toimuva kohtumise, mille teemaks oli ÜRO tegevuskava rakendamine, lõpparuandes märgitakse järgmist:
- tegevuskava ja päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendi täielik ja tulemuslik rakendamine on äärmiselt oluline, et edendada püsiva rahu, julgeoleku, sotsiaal-majandusliku arengu, inimõiguste kasutamise ja inimelu kaitse alaseid meetmeid, nagu on märgitud ka ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava väike- ja kergrelvi käsitlevates asjakohastes sätetes;

---

¹ Nõukogu 17. detsembri 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/2011, millega toetatakse soolise aspekti arvesse võtmise poliitikaid, programme ja meetmeid võitluses väikerelvade salakaubaveo ja väärkasutamisega, kooskõlas naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva tegevuskavaga (ELT L 322, 18.12.2018, lk 38).

- on vaja, et naised osaleksid täielikult, võrdselt, sisuliselt ja tulemuslikult kõikide tegevuskava ja päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendiga seotud otsuste tegemises ja rakendamisprotsessides, ning julgustatakse võtma nende rakendamise meetmetes arvesse soo aspekti, et käsitleda väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse erinevat mõju naistele, meestele, tütarlastele ja poistele;
- kodanikuühiskonnal on roll tegevuskava täielikuks ja tulemuslikuks rakendamiseks riikide võetavate meetmete toetamisel ning tunnustatakse positiivset panust, mille võivad sellega seoses anda noored;
- vaja on tugevamat, tulemuslikku ja jätkusuutlikku rahvusvahelist koostööd ja abi;
- väike- ja kergrelvade tootmise, tehnoloogia ja projekteerimise hiljutised arengusuunad, eelkõige mis puudutab polümeer- ja moodulrelvi ning 3D-printimise abil toodetud tulirelvi, mõjutavad tegevuskava ja päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendi täielikku ja tulemuslikku rakendamist ning kõik riigid peaksid nendega tegelema, võttes arvesse võimalusi, väljakutseid, tööstuse rolli ning vajadust rahalise ja tehnilise toetuse järele, riikidevahelisi tehnoloogilisi erinevusi ja rahvusvahelise koostöö edendamise vajadust;

- tähtis on teha tulemuslikult kindlaks väike- ja kergrelvade päritolu, et võidelda väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse vastu konflikt- ja konfliktijärgses olukorras;
- tähtis on töötada välja või kehtestada väike- ja kergrelvade märgistamist, registreerimist ja päritolu kindlakstegemist reguleerivad ranged riiklikud õigusraamistikud kooskõlas päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendiga, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade kõrvalesuunamist ja ebaseaduslikku rahvusvahelist üleandmist vastava loata saajatele;
- vaja on täita päritolu kindlakstegemist käsitlevas rahvusvahelises vahendis sisalduvaid märgistamise, registri pidamise ja päritolu kindlakstegemise kohustusi, olenemata väike- ja kergrelvade tootmisel kasutatud materjalidest või meetoditest;
- ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 76/233 alusel moodustatakse tähtajatu töörihm, et töötada välja poliitiliste kohustuste kogum kui uus ülemaailmne raamistik, milles käsitletakse olemasolevaid lünki laskemoona haldamises kogu olelusringi kestel;
- väike- ja kergrelvade kogu olelusringi eri etappides osalejatel on vastavad rollid, sealhulgas see, et tähtis on teha vajaduse korral koostööd tööstuse ja erasektoriga, ennetamaks tulemuslikult väike- ja kergrelvade ebaseaduslikku tootmist ja nendega kauplemist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Pidades silmas ELi väike- ja kergrelvade strateegia rakendamist, on käesoleva otsuse eesmärk toetada ÜRO tegevuskava ja päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendi täielikku ja tulemuslikku rakendamist, tõhustada rahvusvahelist, piirkondlikku ja riiklikku julgeolekut, aidata kaasa inimeste julgeoleku tagamisele ning edendada väike- ja kergrelvade kontrolli kaudu kestlikku arengut.
2. Vastavalt lõikele 1 on käesoleva otsuse eesmärgid järgmised:
  - a) toetada tulevikku suunatud ülemaailmseid poliitilisi arenguid seoses 2024. aastal peetava neljanda ÜRO konverentsiga ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamiseks;
  - b) tugevdada tegevuskava ja päritolu kindlakstegemist käsitleva rahvusvahelise vahendi tulemuslikku riiklikku ja piirkondlikku rakendamist;
  - c) toetada soo aspekti arvestavaid väike- ja kergrelvade kontrolli poliitikameetmeid ja programme.
3. Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilise rakendamisega tegeleb ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA).
3. UNODA täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Selleks lepib kõrge esindaja UNODAGA kokku vajaliku töökorra.

Artikkel 3

1. Liidu rahastatava projekti rakendamise lähtesumma on 4 524 465,05 EUR.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.

3. Lõikes 1 osutatud kulutuste nõuetekohase haldamise järele valvab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNODAga asjakohase rahastamislepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et UNODA peab tagama liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esilekerkivatest probleemidest ning rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes UNODA koostatud korrapärastest kirjeldavatest aruannetest. Nimetatud aruannete põhjal teeb nõukogu hindamise.
2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast. Otsus kaotab kehtivuse kuue kuu möödumisel selle jõustumisest, kui selle aja jooksul ei ole rahastamislepingut sõlmitud.

...

*Nõukogu nimel
eesistuja*